

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 2

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Διαμάντω Μανωλάκου
2. Βουλευτή κ. Γιάννη Δελή
3. Βουλευτή κ. Γιώργο Λαμπρούλη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 55/8.10.2021 Αναφορά με θέμα:
«Επιστολή της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης του Πολιτισμού των Βλάχων»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 55/8.10.2021 Αναφοράς των Βουλευτών κ.κ. Διαμάντως Μανωλάκου, Γιάννη Δελή και Γιώργου Λαμπρούλη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε ότι τα εξής:

Η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης του Πολιτισμού των Βλάχων αποτελεί σωματείο με σκοπό, σύμφωνα με το καταστατικό του, την έρευνα, καταγραφή και μελέτη όλων των μορφών του πολιτισμού των Βλάχων με έμφαση στη γλώσσα και τις γεωγραφικές ποικιλίες της και είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο του ΥΠΠΟΑ. Επομένως τυπικά μπορούσε να επιχορηγηθεί.

Στην Ελλάδα, υπάρχουν σε λειτουργία, εδώ και πολλές δεκαετίες πολλοί σύλλογοι, σωματεία και αδελφότητες Βλάχων. Ένας σημαντικός αριθμός τέτοιων συλλόγων προχώρησε στη συγκρότηση της «Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Πολιτιστικών Συλλόγων Βλάχων», που σήμερα αριθμεί πληθώρα μελών συλλόγων από όλη την Ελλάδα, με αυξητική μάλιστα τάση. Όλοι αυτοί οι σύλλογοι, 121 στον αριθμό, όπως άλλωστε και η Ομοσπονδία έχουν να επιδείξουν πληθώρα δραστηριοτήτων.

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία των Συλλόγων Βλάχων, που εκπροσωπεί το σύνολο σχεδόν των βλάχικων συλλόγων της Ελλάδας ως φορέας Πολιτισμού, εκφράζει παγίως την άποψη ότι ως «βλάχικη» νοείται το σύνολο των τοπικών διαλέκτων μίας μη ομογενοποιημένης και μη κωδικοποιημένης προφορικής γλώσσας και ότι δεν υπάρχει ενιαία μορφή κοινά αποδεκτή από όλες τις ομάδες των βλαχοφώνων, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στις γύρω Βαλκανικές χώρες.

Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένου ότι η δημιουργία μιας ψηφιακής βάσης δεδομένων μνημείων του λόγου των Ελλήνων Βλάχων από το σωματείο «Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης και Πολιτισμού των Βλάχων» φιλοδοξεί να αποτελέσει, όπως λένε οι ίδιοι οι εκπρόσωποι του, την πρώτη συστηματική καταγραφή της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς των Βλάχων και, συνεπώς, θα αποτελεί εφεξής σημείο αναφοράς τόσο επιστημονικά όσο και εκπαιδευτικά, είναι σκόπιμο να συνιστά προϊόν ευρύτατης αντιπροσωπευσης των Βλάχων, να προκύψει μέσα από κοινής αποδοχής διαδικασίες, επιτροπές και μεθόδους και να αποτελεί επιστημονικό αυτοπροσδιορισμό του συνόλου των Ελλήνων Βλάχων.

Η προσέγγιση του ζητήματος από ένα τμήμα μόνο -και μάλιστα με επιχορήγηση της Πολιτείας- ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας εντάσεων μεταξύ των περισσότερων συλλόγων, αμφισβήτησης των επιστημονικών μεθόδων και συμπερασμάτων, και γενικότερης πτώλωσης. Η μη επιχορήγηση της πρότασης ήταν η εκτίμηση της μη επαρκούς αντιπροσωπευτικότητας

του σωματείου σε σχέση με τον πολυπληθή αριθμό συλλόγων και σωματείων Βλάχων, στοιχείο που κρίθηκε απαραίτητο για ένα ζήτημα τέτοιας σημαντικότητας και ευαισθησίας.

Η για πρώτη φορά, συστηματική καταγραφή της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς των Βλάχων πρέπει να νομιμοποιείται μέσα από τη συμμετοχική αντίληψη και την ευρεία εκπροσώπηση τους, η δε πρόταση της Εταιρείας Μελέτης δεν εξασφάλιζε την αντιπροσώπευση του πολυπληθούς συνόλου των συλλόγων των Βλάχων.

Με βάση τα ανωτέρω καθίσταται προφανές ότι σε καμία περίπτωση δεν τίθεται ζήτημα ανεξήγητης, αδικαιολόγητης και ανατιολόγητης κρίσης. Εξάλλου η ορθή επανάληψη συνιστά μια προβλεπόμενη διοικητική πρακτική και όχι ανακολουθία.

Οι Βλάχοι αποτελούν μία εκ των πληθυσμιακών ομάδων που, διαμόρφωσαν τη σύγχρονη ελληνική συνείδηση, διατηρώντας τα δικά τους ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συμβάλλοντας ουσιαστικά στη διαμόρφωση του σύγχρονου ελληνικού κράτους, ως αναπόσπαστο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας.

Σύμφωνα με ειδικούς μελετητές -στην επιστήμη δεν είναι απαραίτητο όλοι να συμφωνούν με όλα καθώς σε επιστημονικό επίπεδο πάντα υπάρχει αντίλογος- το βλάχικο ιδίωμα συνιστά δευτερεύον νεολατινικό προφορικό γλωσσικό ιδίωμα, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά σε περιβάλλον στενό, οικογενειακό, φιλικό, επαγγελματικό, ενώ η κύρια, άλλως η επίσημη, η γλώσσα των Βλάχων που χρησιμοποιείται στην παιδεία, στη διοίκηση, στη λατρεία ήταν ανέκαθεν η ελληνική. Αυτή ακριβώς η ιδιομορφία του βλάχικου ιδιώματος, το οποίο είναι αποκλειστικά προφορικό, αποτελεί την αιτία της ατροφικής υποστάσεως της βλάχικης γλώσσας και της μη εξελίξεώς της σε γλώσσα ανεξάρτητη, ούτε καν σε διάλεκτο.

Επομένως, η οποιαδήποτε προσέγγιση, πόσο μάλλον η δημιουργία ψηφιακής βάσης δεδομένων μνημείων του λόγου των Ελλήνων Βλάχων, από έναν μεμονωμένο σύλλογο-σωματείο που φέρει την επωνυμία «Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης του Πολιτισμού των Βλάχων», που δεν αντιπροσωπεύει την ολότητα των συλλόγων και ενώσεων των Ελλήνων Βλάχων, ενέχει τον κίνδυνο ετεροπροσδιορισμού των τελευταίων, ακόμα και στην περίπτωση που ακολουθούνται επιστημονικά τεκμηριωμένες μέθοδοι και τεχνικές.

Η τυχόν αποδοχή της πρότασης του σωματείου με την επωνυμία ΕΕΜΠΒ θα καθίστατο γενεσιουργός αιτία για τη δημιουργία εντάσεων μεταξύ της ολότητας των σωματείων των Ελλήνων Βλάχων.

Σε κάθε περίπτωση, είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι οι Βλάχοι είναι αναπόσπαστο τμήμα και σημαντικότερο κεφάλαιο της νεότερης ελληνικής ιστορίας. Είναι κοινά αποδεκτό ότι η συμβολή των Βλάχων, στην οικοδόμηση του σύγχρονου ελληνικού κράτους είναι καθοριστικής σημασίας, ενώ τα ευεργετήματά τους κοσμούν την Αθήνα και καθημερινά μας επιτρέπουν να τους θυμόμαστε.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ